

Forslag

til

Lov om ændringer i lov om rettens pleje.

(Faderskabssager.)

(Vedtaget af folketinget ved 3. behandling den 3. maj 1960.*)

§ 1.

I lov nr. 90 af 11. april 1916 om rettens pleje, jfr. lovbekendtgørelse nr. 265 af 15. september 1953, foretages følgende ændringer:

- 1) I § 225, nr. 8, ændres „lov om ægtebørn“ til: „lov om børns retsstilling“.
- 2) I § 335, stk. 2, indføjes efter „454“: „456 f, 456 q“ og efter „øvrigheden“: „(overpræsidenten)“.
- 3) Til § 423 føjes som nyt stykke: „For faderskabssager gælder reglerne i § 456 r.“
- 4) Kapitel 42 a affattes således:

„§ 456 a. Reglerne i dette kapitel finder anvendelse på sager om faderskab til børn, jfr. dog stk. 2.

Sager om faderskab til de i § 2, stk. 1, i lov om børns retsstilling omhandlede børn behandles efter lovens almindelige regler, såfremt sagen anlægges af ægtemanden, dog at bestemmelserne i §§ 456 f, 456 g, 2. punktum, 456 h, stk. 4, 456 m, 1. punktum, 456 o, 456 p, 456 q, stk. 1 og 2, og 456 r finder anvendelse. Er påstanden om, at ægtemanden ikke er barnets fader, væsentligt bestyrket, finder tillige reglerne i § 456 k, jfr. 456 l, anvendelse.

§ 456 b. Sagen kan anlægges her i riget:

1. Såfremt sagsøgte har bopæl eller ophold her, eller hans dødsbo behandles eller har været behandlet her.

2. Såfremt moderen eller barnet har bopæl her.

Reglerne i stk. 1 kan fraviges ved overenskomst med fremmed stat.

§ 456 c. Sagen anlægges ved moderens hjemting.

Har moderen ikke hjemting her i riget, anlægges sagen ved sagsøgtes hjemting.

Kan intet andet værneting påvises, anlægges sagen ved barnets hjemting eller efter justitsministerens bestemmelse ved en anden ret.

Såfremt en af parterne forlader retskredsen, før nogen af parterne har afgivet forklaring, kan sagen henvises til videre behandling ved den ret, der da ville være rette værneting. I øvrigt kan retten med samtykke af præsidenten for vedkommende landsret henviser sagen til behandling ved en anden ret, såfremt dette kan antages at ville forenkle eller fremskynde sagens behandling.

§ 456 d. Sagen anses for anlagt, når retten har modtaget henvendelse om retslig behandling.

§ 456 e. Retten affatter stævning i sagen og drager omsorg for stævningens forkyndelse. Såfremt der under sagens gang træffes bestemmelse om inddragelse af nye personer som sagsøgte, foretager retten ligeledes det i så henseende fornødne. Stævning kan und-

*) Se FT: 474, 547, 4988, 5248; A. 329; B. 909, 937. Lov nr. 201 af 18. maj 1960.

lades, når den pågældende møder for retten efter tilsigelse fra denne.

Politiet er på begæring pligtigt at yde retten bistand til sagens oplysning, herunder til fornøden eftersøgning af den opgivne fader.

§ 456 f. Både moderen og barnet er at betragte som parter i sagen.

Er en part under 18 år, optræder værgen i sagen på partens vegne. I øvrigt optræder parterne på egen hånd uden hensyn til alder, umyndiggørelse og lavværgemål. Er beskikkelse af værge for en part påkrævet, kan beskikkelsen foretages af retten.

Er den, der opgives som fader, død, rettes sagen mod den afdøde. Retten skal så vidt muligt underrette skifteretten samt afdødes eventuelle enke og arvinger om søgsmålet.

Politimesteren (i København overpræsidenten) kan indtræde i sagen som part til varetagelse af det offentliges interesser.

§ 456 g. Retten kan, når dertil findes særlig anledning, beskikke en advokat for en part. Er der under sagen spørgsmål om, hvorvidt et barn er ægtebarn, skal der altid beskikkes advokat for barnet. Endvidere skal beskikkelse for sagsøgte altid ske, når der efter offentlig indstævning eller i tilfælde, hvor den opgivne fader er død, ikke gives møde af sagsøgte eller dødsboet.

§ 456 h. Retten drager på embeds vegne omsorg for sagens oplysning. Enhver, der efter de i sagen fremkomne oplysninger kan have besvangret moderen, skal af retten inddrages under sagen som sagsøgt.

Retten træffer selv bestemmelse om afhøring af parter og vidner, om tilvejebringelse af udtalelser fra sagkyndige og af andre bevismidler i sagen. Retten indkalder selv parter og vidner og træffer bestemmelse med hensyn til edsfæstelse af vidner og aflæggelse af partsed. Afhøring af parter og vidner sker ved dommeren, medmindre denne bestemmer andet.

I alle tilfælde, hvor ifølge denne lov begæring fra en part er fornøden for foretagelse af et retsskridt, kan dette i sager, der behandles efter reglerne i dette kapitel, iværksættes af retten uden begæring.

Bestemmelserne i denne lov om virkningerne af en parts udeblivelse eller møde

uden at rejse indsigelse gælder ikke i sager efter dette kapitel.

Indkaldelse af parterne til at overvære afhøring af vidner eller andre parter kan undlades, når retten finder parternes møde uden betydning for sagen. Der skal dog altid gives parterne meddelelse om tid og sted for det retsmøde, i hvilket en sådan afhøring skal foregå. I meddelelsen angives, at vedkommende part ikke behøver at give møde, medmindre han selv ønsker det.

§ 456 i. Den, der afhøres som sagsøgt eller som vidne i en faderskabssag, er pligtigt at afgive forklaring om, hvorvidt han har haft samleje med moderen inden for avlingstiden.

Moderen er forpligtet til at afgive forklaring om, hvem der har haft samleje med hende inden for avlingstiden.

Uanset om en part har mødepligt efter § 302, kan det pålægges ham at give møde for den dømmende ret, såfremt det skønnes af betydning for sagens oplysning. Pålægges der en part mødepligt, ud over hvad der følger af § 302, kan der tillægges ham rejsegodtgørelse efter reglerne i § 192. Med hensyn til vidners mødepligt gælder reglerne i § 172, stk. 2 og 3.

§ 456 k. Finder retten det fornødent, at der til sagens oplysning søges fremskaffet blodtypebestemmelser eller foretages andre legemlige undersøgelser af parterne, drager den omsorg for, at dette sker. De pågældende er forpligtet til at fremstille sig til undersøgelse, afgive blodprøver m. v.

§ 456 l. Bestemmelserne i §§ 177 og 189 finder anvendelse med hensyn til parternes pligter efter nærværende kapitel.

§ 456 m. Retten træffer afgørelse i sagen uden hensyn til, hvilke påstande der fra parternes side er nedlagt i sagen. Når sagen er anlagt, kan den alene hæves med rettens samtykke.

§ 456 n. For udgifter foranlediget ved de bestemmelser, retten tager med hensyn til beskikkelse af advokat og med hensyn til

sagens oplysning, såsom betaling til parter, vidner og sagkyndige, blodtypeundersøgelser m. v., gælder samme regler som for sagsøgerens udgifter i tilfælde, hvor der er meddelt denne fri proces, jfr. §§ 331 og 336.

§ 456 o. I faderskabssager foregår retsmøderne for lukkede døre. En repræsentant for mødrehjælpsinstitutionen kan dog møde i retten med moderen, såfremt denne ønsker det.

Ved offentlig gengivelse af domme i faderskabssager må der ikke ske offentliggørelse af navn, stilling eller bopæl for nogen af de i dommen nævnte personer. Overtrædelse straffes med bøde eller under skærpene omstændigheder med hæfte eller med fængsel indtil 6 måneder.

§ 456 p. Når sagen er sluttet, sender retten snarest muligt meddelelse herom til politimesteren (overpræsidenten) ledsaget af en udskrift af dommen eller indgået forlig og det retsbogen tilførte samt sagens dokumenter. Det påhviler retten at drage omsorg for dommens forkyndelse.

§ 456 q. Reglerne i nærværende kapitel finder med de fornødne lempelser anvendelse under anke.

Politimesteren (i København overpræsidenten) kan uden at være indtrådt i sagen i 1. instans på det offentliges vegne påanke dommen såvel som indtræde i sagen for den overordnede ret.

Under anken kan retten uanset ankefristerne inddrage enhver, der for underretten har været part i sagen. Opstår der spørgsmål om inddragelse af andre personer, jfr. § 456 h, stk. 1, kan sagen hjemvises til fornyet behandling ved underretten.

§ 456 r. En sag, der er afsluttet ved anerkendelse for politimesteren (overpræsidenten), forlig i retten eller upåankelig dom, kan på begæring af en af parterne genoptages, når andrageren godtgør senere at være kommet til kundskab om omstændigheder, der kan antages at ville give sagen et andet udfald, eller der i øvrigt foreligger særlig anledning til at antage, at sagen efter en genoptagelse vil få et andet udfald.

En sag, hvori forkyndelse af stævning er sket ved indrykkelse i Statstidende, kan af sagsøgte, der ikke har givet møde, kræves genoptaget.

Begæring om genoptagelse må af faderen fremsættes for retten inden 1 år efter, at de omstændigheder, hvorpå begæringen støttes, er blevet ham bekendt, eller i de i stk. 2 nævnte tilfælde efter, at han er blevet bekendt med dommen, og senest inden 5 år efter barnets fødsel. Begæringen rettes til den ret, der senest har behandlet sagen, eller, hvis sagen ikke tidligere har været behandlet af retten, til den i § 456 c nævnte ret.

Genoptagelse efter udløbet af de i stk. 3 nævnte frister kan tillades af landsretten, når der anføres ganske særlige grunde for, at kravet om ny prøvelse ikke er rejst tidligere, og omstændighederne i øvrigt i høj grad taler for genoptagelse og det endvidere må antages, at fornyet behandling af sagen ikke vil medføre væsentlige ulemper for barnet. Er sagen senest behandlet ved højesteret, meddeles tilladelse til genoptagelse af denne ret. Under de i 1. punktum angivne betingelser kan landsretten endvidere tillade anke af en ellers upåankelig underretsdom. Landsrettens afgørelse i henhold til foranstående bestemmelser kan påkæres til højesteret i overensstemmelse med reglerne i kapitel 37. Ved afgørelse af kæremålet kan højesteret i stedet for genoptagelse tillade anke af en ellers upåankelig dom.

Den ret, over for hvilken der fremsættes begæring om genoptagelse eller anketilladelse, træffer bestemmelse om, hvorvidt de angivne oplysningers rigtighed skal søges fastslået ved afhøring i retsmøde eller ved politiets bistand.

Hvis sagen senest er behandlet ved landsret eller højesteret, kan det ved genoptagelsen bestemmes, at sagens fortsatte behandling og nye afgørelse finder sted ved underret.

Ved genoptagelse og tilladelse til anke efter nærværende paragraf finder bestemmelserne i §§ 423, stk. 3, og 424, stk. 3, tilsvarende anvendelse. Ved sagens afgørelse kan der træffes bestemmelse om tilbagebetaling af bidrag, som er erlagt eller inddrevet i henhold til den tidligere afgørelse.“

§ 2.

Denne lov træder i kraft den 1. januar 1961. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland. Loven finder kun anvendelse på sager vedrørende børn, der fødes efter lovens ikrafttræden, dog at bestemmelsen i § 456 r også finder anvendelse på sager om børn født før lovens ikrafttræden, herunder sager

om børn, for hvis vedkommende én eller flere mænd er anset som bidragspligtige. I øvrigt gælder for disse sager de hidtil gældende regler.

Indtil 2 år fra lovens ikrafttræden kan begæring om genoptagelse i henhold til § 456 r, stk. 1-3, fremsættes, uanset at der er forløbet mere end 5 år fra barnets fødsel.

Gustav Pedersen.

/ Poul Thomsen.